

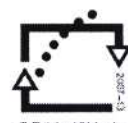
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERSITAS
OSTRAVIENSIS

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Validace produktů projektu
Kompetence absolventů OU zaměřené na rovnost příležitostí na trhu práce,
reg. číslo CZ.1.07/2.2.00/15.0456

Aspekty dyslexie dospělých

1. Silné stránky předmětu (syllabus, opora, LMS)

Syllabus:

- Předmět mohou navštěvovat studenti různých oborů především z Fakulty sociálních studií (FSS), Fakulty pedagogické (FPD, Fakulty přírodovědecké (FPŘ) Ostravské univerzity v Ostravě. Účast studentů z dalších fakult je možná.
- Téma pokrývá základní problematiku specifických poruch učení (SPU) s akcentem na dyslexii, která je vnímána jako diagnóza celoživotní.
- Základní poznatky teoretického charakteru jsou propojeny s analýzou případových studií osob, kterým do života vstoupila dyslexie a na ně navazují kazuistické semináře.
- Kazuistické semináře:
  - a/ semináře s lektorem, který s dyslektiky pracuje na střední škole,
  - b/ sebereflexe lektorky – absolventky vysoké školy oboru speciální pedagogika s diagnostikovanou dyslexií.
- Depistáž dospělých s dyslexií a vypracování korespondenčních úkolů – kazuistika dospělého s dyslexií nebo zachycené významné fragmenty z jejich života jsou podkladem společné publikace *Nelehký život s dyslexií*.

Opora:

- Obsah opory koresponduje s vytvořeným syllabem předmětu.
- Konstrukce kapitol zaznamenává tyto atributy: v kapitole se dozvíte..., po prostudování byste měli být schopni..., klíčová slova, průvodce studiem, fakta k zapamatování, otázky k zamyšlení, látku a úkoly rozšiřující úroveň základního kurzu, příklady, úkoly k textu, shrnutí kapitol, korespondenční úkol, seznam literatury a přílohy. Pro snazší orientaci v textu marginálie.
- Textová podoba opory a její srozumitelnost akceptována, bodová hodnota se přibližuje maximu hodnotící stupnice (viz evaluace D-1, D-2 / ASPED, DASPE).
- Množství informací považují za silnou stránku opory, odpovídá koncepci předmětu a jeho časové dotaci. Konstatování garanta předmětu je v souladu s vyjádřením studentů (viz evaluace D-2 ASPED, DASPE).

LMS – nerealizován.

2. Slabé stránky předmětu (syllabus, opora, LMS)

Syllabus:

- Nízká hodinová dotace zejména kazuistických seminářů.
- Malý prostor pro rozvoj základních diagnostických kompetencí zaměřených na dyslexii.
- Nedostatečný prostor pro pochopení, využití a trénink strategií při analýze případových studií a při zpracování korespondenčních úkolů.

Opora:

- *Úkoly pro zájemce a k zamyšlení* - schází prostor pro diskuzi k tématu.
- Žáci středních škol, maturita a vysokoškolské studium – rozšířit, aktualizovat.
- Rizika dyslexie v předškolním věku a aktivace základních předpokladů v oblasti kognitivních schopností zaměřených na zvládnutí trivia zmíněna okrajově. .

Pilotáž a evaluace pilotáže studenty:

- Počet studentů v pilotáži:
  - ASPED: počet zapsaných studentů–48, kredity získali–48, dotazníků–44
  - DASPE: počet zapsaných studentů- 50, kredity získali-50, dotazníků-50
  - **Celkem:počet zapsaných studentů-98, kredit. získali-98, dotazníků-94.**
- Vyhodnocení pilotáže ASPED/DASPE, srovnání: dotazník D-1:
Rozdíly v hodnocení se pohybují v pásmu:
úplná shoda, 0,0 – maximální rozdíl v bodovém hodnocení 0,6 bodu
(0,0-1x, 0,2-4x, 0,3-4x, 0,4-1x, 0,6-1x).
- Dotazníky D-2, D-3: Studenti kombinované formy (DASPE) věcně a výstižněji reagují v případech praktických úkolů a při hodnocení seminářů, jimi navrhovaná opatření jsou v poměrech univerzitní výuky konkrétní, při validaci akceptovatelná.
- Studenti prezenční formy studia prokazují nejistotu a rozpačitost při řešení praktických úkolů ve výuce i při samotném vyplňování dotazníku, jejich připomínky a požadavky jsou mnohdy irelevantní vzhledem k možnostem výuky. Příčinu lze spatřit v analýze doby studia v případě ASPED, kde převahu tvoří studující na VŠ 1. rokem (viz. tabulka č.1). Tato skutečnost je zmíněna viz. výše – slabé stránky syllabu a bude akceptována v odd. 3. Navržená zlepšení..... .
- I přes tuto skutečnost doporučuji předmět situovat do 1. ročníků, úkolem lektorů bude připomínky eliminovat, vysvětlovat, vycházet z evaluace.

Studující předmětu ASPED, LS 2012

1.rok studia	27 studentů
2. rok studia	6 studentů
3. rok studia	4 studenti
4. rok studia	9 studentů
5. rok studia	2 studenti

Tabulka č.1

3. Navržená zlepšení a doporučení vzhledem k silným a slabým stránkám a k evaluaci pilotáže

Doporučené změny v syllabu v bodech: *zařazení předmětu, doplnění obsahu předmětu, doplnit přehled probírané látky.*

Zařazení předmětu

- Předmět je vhodný pro studenty prvních a druhých ročníků studia všech fakult OU ve formě prezenční i kombinované. Maximální počet studentů ve skupině ASPED – 25, ve skupině DASPE - 25.
- Předmět je vhodný zejména pro studenty z PDF, doporučuji jeho zařazení do prvního nebo druhého ročníku:
  - 1/ oboru speciální pedagogika (program Bc.), kategorie B,
  - 2/ pro obor učitelství (ZŠ,SŠ) (včetně MŠ/ rizika dyslexie), kategorie B,
  - 3/ obor andragogika, kategorie B.
- Předmět je vhodný zejména pro studenty z FSS, doporučuji jeho zařazení do prvního nebo druhého ročníku:
  - 1/ do oboru sociální práce, kategorie B,
  - 2/ do oboru zdravotně sociální pracovník, kategorie B,
  - 3/ do oboru sociální práce se zdravotnickým zaměřením, kategorie B.
- U ostatních fakult OU u studentů druhých ročníků, předmět kategorie C.
- Navýšení počtu hodin a počtu kreditů.

Doplnění obsahu předmětu

- Obsah předmětu rozšířit o témata typu:
  - 1/ Rizika dyslexie v předškolním věku a aktivace základních předpokladů v oblasti kognitivních schopností zaměřených na zvládnutí trivia.
  - 2/ Klíčové momenty v životě dospělých s dyslexií,
  - 3/ jejich pochybnosti o sobě samých,
  - 4/ jejich hodnocení pedagogické pomoci, které se jim dostalo – nedostalo,
  - 5/ rozbor činností, ve kterých se cítili být neohroženi.
  - 6/ Výstupem předmětu bude soubor případových studií jak je zaznamenali studenti (CD). .

Doplnit přehled probírané látky:

- Kazuistické semináře rozšířit o *Úkoly pro zájemce a k zamyšlení*“, neboť mají klíčový význam pro pochopení podstaty SPU, zde posílit, formulovat jako úkol, dát prostor diskuzi.
- Rizika dyslexie v předškolním věku. Dopad na školní věk.
- Zařadit „*Tutoriál otázek a odpovědí*“.
- Otevřít diskuzi na téma „*Státní maturity a jedinci s dyslexií*“.

Změna opory:

- První kapitola – rozšířit stručnými informacemi na téma *rizika dyslexie v předškolním věku*.
- Zařazení samostatné kapitoly *Informace o asistenci žákům střední školy s diagnózou SPU v průběhu studia, v přípravě na maturitu a při vlastní zkoušce*.
- Aktualizovat téma *Využití moderních technologií u dospělých s diagnostikovanou dyslexií*.
- **Garant předmětu doporučuje nové aktualizované vydání opory**, spoluautor Mgr. Gabriel Juchelka.

4. Závěry ve vztahu k trvalé udržitelnosti

Základní teze

- Předmět obsáhne problematiku SPU s akcentem na dyslexii jako diagnózu celoživotní, včetně rizik dyslexie v předškolním věku. Teoretické poznatky jsou dokladovány praktickými ukázkami případových studií, zachycují aktuální problémy ve školství.
- Semináře vede lektor-garant předmětu a lektori – učitel dyslektiků a absolventka VŠ s diagnostikovanou dyslexií. **Skutečnost, že se studenti setkali kromě garanta předmětu také s dalšími dvěma lektory specifického zaměření byla hodnocena jako nejvýznamnější přínos předmětu. Pro udržitelnost předmětu je vstup dalších lektorů nezbytný. Podpořeno výsledky evaluace.**
- V kazuistických seminářích studenti využijí publikaci *Nelehký život s dyslexií* – výstup z LS 2012.
- Oceněné výstupy studentů (korespondenční úkoly) v dalších letech vydávat jako CD s využitím v kazuistických seminářích.
- Předmět lze chápat jako propedeutickou disciplínu pro předměty, které se zabývají problematikou osob se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména osob s SPU.
- Evaluace potvrdila, že také studenti ostatních fakult ocenili využití nových poznatků v dalším studiu a v praxi.
- Předmět je nastaven v kategorii C – volitelný ve formě výuky prezenční a kombinované, v případě FPD a FSS doporučuji jeho nastavení v kategorii B u ostatních fakult v kategorii C.
- Maximální počet studentů ve skupině-25.
- Lze uvažovat o výuce v kurzu LMS.

Předmět bude dále nabízen jako: výběrový – povinně volitelný

Analyzováno z pohledu (nehodící se škrtněte):

garant   partnerská škola   externí evaluátor

Ostatní účastníci evaluačního semináře: viz. prezenční listina

V Ostravě dne 17.1. 2013

PhDr. Jana Swierkoszová

Ing. Zdeňka Telnarová, Ph.D.

.....

.....